

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง การโต้วาที (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สร้างสรรค์ภาษาพาสนุก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การโต้วาที (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เทคนิคการโต้วาที

กลวิธีการเสนอ

๑. เสนอข้อมูลหลัก ๆ ที่หนักแน่น น่าเชื่อถือ และเสริมประเด็นหลักให้หนักแน่นมากขึ้น
๒. เสนอข้อมูลที่เป็นผลลบกับฝ่ายตรงข้าม แต่ต้องไม่เป็นการใส่ร้ายป้ายสีฝ่ายตรงข้าม
๓. เสนอประเด็นที่ไม่สำคัญหรือไม่เกี่ยวข้องเพื่อหลอกล่อให้ฝ่ายตรงข้ามเกิดความสับสน

กลวิธีการค้าน

๑. หัวใจของการค้าน คือ ถ้าค้านเขตกเหมือนยกเราขึ้น จะทำให้ถือไฟเหนือกว่าฝ่ายเสนอ
๒. ต้องค้านอย่างมีเหตุผล มีข้อมูล และมีหลักฐานประกอบการพูดที่น่าเชื่อถือ
๓. ต้องรู้จักค้านล่วงหน้าหรือดักทางฝ่ายตรงข้าม
๔. อะไรที่ค้านไม่ได้ให้ปล่อยไป ยกเว้นประเด็นที่เข้าตากรรมการหรือได้รับเสียงปรบมือจากผู้ชมต้องค้านแบบข้าง ๆ คู ๆ

เคล็ดวิชาในการโต้วาที

๑. เมื่อเริ่มพูด ต้องทักทายผู้ดำเนินรายการ คณะกรรมการ ฝ่ายข้าม และผู้ชม
๒. ต้องขึ้นต้นให้น่าสนใจและลงท้ายให้จับใจโดยใช้เพลง กลอน หรือคำคม
๓. ต้องมีสไตล์หรือจุดเด่นเป็นของตนเอง
๔. ต้องทำให้ผู้ชมและคณะกรรมการเชื่อเราและกลายมาเป็นพวกเราให้มากที่สุด
๕. ห้ามนำเรื่องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มาพูดถึงหรืออ้างอิงเพราะเป็นการไม่สมควร และไม่พูดในสิ่งที่ผิดศีลธรรม
๖. พูดให้น่าเชื่อถือที่สุด มีหลักฐานอ้างอิงที่เหนือกว่าฝ่ายตรงข้าม
๗. ใช้เวลาให้พอดีและคุ้มค่าให้มากที่สุด
๘. ข้อนี้สำคัญที่สุด คือต้องมีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้รู้ชนะ เพราะผลแพ้ชนะไม่ได้สำคัญเท่าการที่เราได้ทำหน้าที่ของตัวเองอย่างดี และสามารถสร้างความเพลิดเพลินและให้สาระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ชม

กติกาและมารยาทในการโต้วาที

๑. แต่ละทีมจะมีสมาชิก ๓ หรือ ๔ เท่า ๆ กัน
๒. แต่ละทีมจะมีหัวหน้าทีม ๑ คน ที่เหลือจะเป็นผู้สนับสนุน
๓. เวลาในการโต้วาที หัวหน้าทีมมีเวลา ๔ นาที ส่วนผู้สนับสนุนแต่ละคนมีเวลา ๓ นาที และหัวหน้าทีมสรุปอีกคนละ ๓ นาที
๔. ก่อนหมดเวลา ๓๐ วินาที จะมีเสียงสัญญาณเตือน ๑ ครั้ง เมื่อหมดเวลาจะมีสัญญาณเตือน ๒ ครั้ง และเมื่อเวลาเกินไปทุก ๆ ๓๐ วินาทีจะมีสัญญาณเตือน ๑ ครั้ง
๕. ถ้าพูดสั้นกว่าเวลาที่กำหนด ๓๐ วินาที หรือพูดเกินเวลาที่กำหนดทุก ๓๐ วินาทีจะถูกหักคะแนน
๖. การโต้วาทีจะเริ่มจากหัวหน้าฝ่ายเสนอ หัวหน้าฝ่ายค้าน ตามมาด้วยผู้สนับสนุนฝ่ายเสนอ และฝ่ายค้านสลับกันไปจนหมด สำหรับในรอบสรุป หัวหน้าฝ่ายค้านจะสรุปก่อนหัวหน้าฝ่ายเสนอ